O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT CHET TILLAR INSTITUTI

“TASDIQLAYMAN”

B.A.Xolikov

2024-yil “___” ________

Ro‘yxatga olindi № BD-60230100-1.12

2024-yil “___” ________

MAMLAKATSHUNOSLIK

O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi: 200 000 – San’at va gumanitar fanlar

Ta’lim sohasi: 230 000 - Tillar

Ta’lim yo‘nalishi: 60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (xitoy tili)

Samarqand – 2024

Fan/modul kodi MAM11-312		O'quv yili 2024-2025	Semestr 1-2	ECTS - Kreditlar 8	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4	
1	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Mamlakatshunoslik	96		144	240

2

I. Fanning mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsad – O'rganilayotgan mintaqa xalqlari tarixiy rivojlanishining asosiy qonuniyatlari va bosqichlari; o'rganilayotgan mintaqa xalqlarining tarixi; mintaqa tarixiy geografiyasi haqida manbalar va ilmiy adabiyotlar; o'rganilayotgan mintaqa xalqlarining madaniyati va tarixiy-madaniy obidalarga oid umumiy va xususiy masalalar; o'rganilayotgan mintaqa xalqlarining tarixi va turli bosqichlarda erishgan yutuqlarining umumbashariy svilizatsion ahamiyatini, ma'naviy asoslarini, umumiy va milliy xususiyatlari, diniy konfessiyalarining umumiy va xos xususiyatlarini haqida bilim, ko'nikma va malaka shaklantirishdir.

Fanning vazifasi - Mamlakatshunoslik faniga oid ilmiy va amaliy bilimlardan pedagogik ilmiy va amaliy faoliyatda foydalanish, hozirgi davlatlararo madaniy va iqtisodiy munosabatlarda ham foydalanish, mintaqa xalqlari madaniyati bo'yicha ma'lumotlarni boshqa mintaqalarning ilg'or madaniyatlari bilan solishtirish va bu madaniy – tarixiy tizimning avfzalligini ko'rsata bilish bo'yicha malakalarini rivojlantirishdan iborat. Asosiy nazariy qisim (ma'ruza mavzulari)

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mavzulari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-semestr

1-mavzu. Xitoy Xalq Respublikasi haqida umumiy ma'lumotlar
Xitoy Xalq Respublikasining tashkil etilishi. Davlat tuzilishi va uning boshqaruvi

2-mavzu. XXRning ma'muriy hududiy bo'linishi
Xitoy Xalq Respublikasiningma`muriy bo`linishi. Davlat tarkibiga kiruvchi provinsiyalar, ichki avtonom hududlar. Provinsiya tarkibidagi hududlar

3-mavzu. Xitoy jahon sivilizatsiyasi tarixida o'rni va ahamiyati
Xitoyning butunjahon svilizatsiyasidagi sanoati, iqtisodiyotida tutgan o`rni.
4 buyuk kashfiyot

4-mavzu. Xitoyda dunyoning va odamlarning yaralishi haqida afsonalar
Xitoy afsonalari. Xitoy afsonalaridauchraydigan tarixiy personajlar

5-mavzu. Xitoyning tarixiy bosqichlari: Qadimgi davrlarda Xitoy tarixi
Xitoy rivojlanishidagi tarixiy bosqichlar. Shan davrida Xitoy. "Bambuk yilnomalari", "Buyuk tarixchining yozuvlari" asarlarida Xitoyning ko`rinishi

6-mavzu. O'rta asrlarda Xitoy tarixi
Qadimgi davrdan keying davrda Xitoy. San davri (960-1279) da Xitoy

7-mavzu. Xitoyning yangi tarixi
Mustaqillikdan keyingi Xitoy. XXRning yaratilishi

8-mavzu. Zamonaviy Xitoy davlati
1949-yildan keying Xitoy taraqqiyoti, davlatning isloh qilinishi

9-mavzu. Xitoyning 7 qadimiy poytaxti
Qadimiy, O`rta va yangi davrlardagi poytaxt shaharlar. Sian, Nankin, Hanchjou, Pekin va boshqalar

10-mavzu. Xitoyning etnik tuzilishi
Xitoydagi 56 etnik millat va ularning hayot tarzi, tarqalishi

11-mavzu. XXR tarixidagi islohotlar
Islohotlar natijasida Xitoyning o`sishi. Den Syaopin va uning islohotlari

12-mavzu. Xitoyda diniy va falsafiy qarashlar
Xitoyda din tushunchasi. Dao ta`limoti, Konfutsiychilik harakatlari

2-semestr

1-mavzu. XXRning iqtisodi
Xitoy Xalq Respublikasi iqtisodi ildizlari, uning taraqqiy etishi

2-mavzu. Xitoy tabobati
Qadimiy Xitoy tabobati. An`anaviy Xitoy tabobati. Chjen - nzyuraterapiya

3-mavzu. Xitoy oshxonasi
Xitoy milliy taomlari. Guychjou, Sichuan, Chengdu oshxonalari, dengiz taomlari,

4-mavzu. Xitoyning qadimiy va zamonaviy shaharlari
Xitoyda urbanizatsiya jarayoni. Poytaxt va unga bo`ysunuvchi shaharlar. Pekin, Shanxay, Tianjin, Chunszin shaharlari

5-mavzu. Xitoy arxitekturasi
Xitoyda qurilishning o`ziga xos jihatlari. Spool va tosh arxitekturasi

6-mavzu. Xitoyning transporti
Xitoy tezyurapoyezdlari, 高速公路，yerosti va yerusti yo`llari, vilosipedning transport sifatida shakllanishi

7-mavzu. Xitoy sporti
Xitoyda sportning rivojlanishi, maktab majburiy fanlariga kiritilishi. Tennis, dzyudo, yengil atletika, badiiy gimnastikaning rivojlanishi. 姚明

8-mavzu. Xitoyda ilm-fan
Xitoyda ilm-fanning rivojlanishi. Ta'lim tizimi.

9-mavzu. Xitoyning buyuk kashfiyotlari
中国四大名著

10-mavzu. Xitoy milliy san'atlari
Xitoyda madaniyatning rivojlanishi. Xitoy qo`g`irchoq teatri, Pekin milliy operasi

11-mavzu. Xitoy musiqa san'ati
Xitoy musiqa asboblari va musiqa janrlari

12-mavzu. Xitoy kinomotagrafiyasi
Xitoy kinosi, Gongkong kinosi, Tayvan kinosi, Xitoy kino ittifoqi mukofotlari

Ma'ruza mashg'ulotlari multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akademik guruhlar oqimi uchun o'tiladi.

III. Seminar mavzulari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1-semestr

1-mavzu. Xitoy Xalq Respublikasi haqida umumiy ma'lumotlar
2-mavzu. XXRning adminsrativ bo'linishi
3-mavzu. Xitoy jahon sivilizatsiyasi tarixida o'rni va ahamiyati
4-mavzu. Xitoy mif va afsonalari: Pangu va Nyuva afsonasi
5-mavzu. Xitoyning tarixiy bosqichlari: Qadimgi davrlarda Xitoy tarixi: Shan-In, Chjou, Sin va Xan imperiyalari
6-mavzu. O'rta asrlarda Xitoy tarixi: Uch qirollik, Tan davri, Min va Yuan sulolalari
7-mavzu. Xitoyning yangi tarixi
8-mavzu. Zamonaviy Xitoy davlati
9-mavzu. Xitoyning 7 qadimiy poytaxti
10-mavzu. Xitoyning etnik va demografik tuzilishi
11-mavzu. XXR tarixidagi islohotlar
12-mavzu. Xitoyda diniy va falsafiy qarashlar: Buddaviylik, Daosizm, Konfutsiychilik, Maosizm ta'limotlari

2-semestr

1-mavzu. Xitoy tili haqida umumiy ma'lumot
2-mavzu. Xitoy yozuvi: iyeroglifik yozuv
3-mavzu. Xitoy adabiyoti
4-mavzu. Xitoyning ananaviy bayramlari
5-mavzu. Xitoy xalqining urf-odatlari va marosimlari
6-mavzu. Xitoyning iqlimi
7-mavzu. Xitoy landshafti
8-mavzu. Xitoy tog'lari
9-mavzu. Xitoyning dengiz, ko'l va daryolar
10-mavzu. Xitoyning tabiiy resurslar va atrof-muhit
11-mavzu. Xitoyning o'simlik olami
12-mavzu. Xitoyning hayvonot olami

Seminar darslari multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interfaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1-semestr

1- mavzu: Xitoy haqida umumiy ma'lumotlar
2- mavzu: Xitoy davlat ramzlari

3- mavzu: Xitoyning qadimiy mif va afsonalari
4- mavzu: Qadimgi xitoy svilizatsiyalari
5- mavzu: Tzinshuxuan- Xitoyning birinchi imperatori
6- mavzu: Buyuk xitoy devorining qo'rilishi
7- mavzu: Buyuk ipak yo'lining ochilishi va ahamiyati
8- mavzu: Xitoy tarixining go'llab-yashnagan davrlari
9- mavzu: Afyun urushlari

2-semestr

1- mavzu: Xitoy tilining fonetik tuzilishi
2- mavzu: Xitoy iyerogliflarining shakllanish bosqichlari
3- mavzu: Xitoyning mashhur shoir va yozuvchilari
4- mavzu: Xitoyning milliy bayramlari va urf-odatlari
5- mavzu: Xitoyning megapolis shahri
6- mavzu: Xitoyning daryo va ko'llari
7- mavzu: Xitoy orollari

Fanni o'qitish jarayonida talaba interfaol usullar vositasida mustaqil ta'lim olishga rag'batlantiriladi va ulardan o'z fikrini o'rganilayotgan chet tilida bayon qilish talab qilinadi. Talabadan fan bo'yicha mustaqil o'rgangan bilimlarini auditoriyada turli xil interaktiv uslublar orqali namoyish qila olishi va boshqalarga o'rgata olishi talab etiladi.

3

IV. Ta'lim natijalari/ Kasbiy kompetensiyalar

Talaba bilishi kerak:

- Mamlakatshunoslik fan dasturida mo'ljallangan kompetensiyalar haqida tasavvurga ega bo'lishi;
- egallagan tasavvurlarini ona tilida bayon eta olishi;
- tushunish va muhokama qilish uchun bosqichma-bosqich turli materiallar bilan ishlash usullarini o'zlashtirishi;
- o'z fikr va mulohazalarini fan mavzularidan kelib chiqqan holda yozma va og'zaki ravishda aniq va mantiqiy bayon etishi;
- mavzuni tushunish maqsadida turli strategiyalarni bilishi va ulardan foydalana olishi;
- mavzuni tushunish maqsadida turli adabiyotlar, internet materiallaridan foydalana olishni ***bilishi kerak.***

4

V. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

- mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar;
- guruhlarda ishlash;
- taqdimotlarni qilish;
- individual loyihalar;
- jarayonga asoslangan metod
- jamoa bo'lib ishlash

5

VI. Kreditlarni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma, og'zaki, test va boshqa turdagi topshiriqlarini bajarish.

6	**Asosiy adabiyotlar** 1. Karimova N.E., Imamnazarov Q.U. Mamlakatshunoslik, O'quv qo'llanma, Toshkent: ToshDShI, 2017 2. China, Monography, - Beijing 2012 3. Radjabov R. Qadimgi dunyo tarixi. T. 2009. **Qo'shimcha adabiyotlar:** 4. Меликсетов А.В. История китая М. 2002. 5. Васильев В. История востока 2- том. М. 2009. 6. Obidov M. Konfutsiy, Suhbat va mulohazalar. T.2016 7. Лю Зепинг. Общие знания по географии Китая П.2006 8. Лю Зепинг. Общие знания по истории Китая П.2006 9. Лю Зепинг. Общие знания по культуре Китая П.2006 **Internet manbalari:** 10. www.china.ru 11. www.ziyonet.uz 12. www.baidu.com 13. www.china.com
7	Samarqand davlat chet tillar instituti tomonidan ishlab chiqilgan va institut Kengashining 2024-yil "____" _______ dagi "____"-sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan.
8	**Fan/modul uchun mas'ullar:** **H.H. Ochilova** – SamDChTI, "Yaqin sharq tillari" kafedrasi o'qituvchisi... **Sh.F. Yalgasheva** – SamDChTI, "Yaqin sharq tillari" kafedrasi o'qituvchisi. **H.D. Tugalov** – SamDChTI, "Yaqin sharq tillari" kafedrasi o'qituvchisi. **Ch.H. Hamdamova** – SamDChTI, "Yaqin sharq tillari" kafedrasi o'qituvchisi. **D.A. Quliyeva** – SamDChTI, "Yaqin sharq tillari" kafedrasi o'qituvchisi.
9	**Taqrizchilar:** **R.M. Daminova** - SamDChTI, "Yaqin sharq tillari" kafedrasi katta o'qituvchisi, Phd. **Bao Liyang**– Samarqand Konfutsiy instituti o'qituvchisi